

Notat

Resumé af høringssvar vedr. udkast til lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser og udkast til ændring af universitetsloven

Universitets- og Bygningsstyrelsen har modtaget i alt 72 høringssvar vedrørende udkast til lov om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser og udkast til ændring af universitetsloven.

I dette resumé redegøres for de overordnede og væsentligste bemærkninger til lovforslagene. Resuméet er opdelt i 2 hovedafsnit. Afsnit 1 omhandler de overordnede tilkendegivelser til lovforslaget. Afsnit 2 omhandler de væsentligste bemærkninger til elementer i lovforslaget fordelt på uddannelsesinstitutioner og andre høringssparter.

For de mere specifikke bemærkninger til de enkelte kapitler i lovforslagene henvises til de enkelte høringssvar.

1. Overordnede tilkendegivelser til udkast til lov om Akkrediteringsinstitutionen

Af høringssvarene fremgår det generelt, at der er udbredt opbakning til indførelse af akkreditering af videregående uddannelser i Danmark.

Uddannelsesinstitutionernes overordnede synspunkter

Universiteternes overordnede holdning kommer til udtryk i svaret fra Rektorkollegiet (RK). RK støtter indførelse af akkreditering af universitetsuddannelser og er som sådan positiv overfor lovudkastets formål og hensigt.

KU, SDU, RUC, DTU, HHÅ, DPU og IT-U tilkendegiver en positiv indstilling i forhold til akkrediteringsinitiativet. KU finder det positivt, at de formelle strukturer og kriterier for uddannelseskvalitet bliver offentlige. RUC ser frem til et mere fleksibelt system for godkendelse af nye uddannelser. HHÅ ser med tilfredshed på, at ordningen omfatter en løbende akkreditering af det samlede universitære uddannelsesudbud. IT-U finder, at det vil give universiteterne bedre mulighed for at dokumentere uddannelserne i international sammenhæng.

Også rektorforsamlingerne på Undervisningsministeriet og Kulturministeriets områder er positive overfor lovforslaget. CVU-Rektorkollegiet finder det overordnet positivt, at der med lovforslaget lægges op til etablering af et uafhængigt akkrediteringssystem. KUR er positiv overfor, at der med indførelse af systema-

7. november 2006

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Bredgade 43

1260 København K

Telefon 3395 1200

Telefax 3395 1300

E-post ubst@ubst.dk

Netsted www.ubst.dk

CVR-nr. 2090 5808

Uddannelsespolitisk Kontor

Sagsnr. 06-009055

Dok nr. 43647

Side 1/6

tisk akkreditering af videregående uddannelser sker en styrkelse af uddannelsesinstitutionernes rammer for kvalitetsudvikling af uddannelserne.

Andre høringsparters overordnede synspunkter

Ligeledes er der generel opbakning fra organisationerne. DI finder det positivt, at der med lovforslaget lægges op til etablering af et nationalt akkrediteringsystem, der fremadrettet skal styrke kvalitetssikringen af de danske videregående uddannelser på et internationalt niveau.

DH&S finder, at akkreditering på baggrund af internationalt anerkendte principper og metoder er et helt afgørende middel til at styrke videnssystemets internationale konkurrenceevne og tiltrækningskraft med henblik på at få flere dygtige forskere, studerende og videnarbejdere til Danmark. HTSI betragter lovforslaget som nødvendigt for at ruste de danske uddannelsesinstitutioner bedst muligt til den internationale konkurrence.

AC, IDA, DM og Landbrugsrådet hilser etableringen af akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser velkommen.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 2/6

2. Hovedkritikpunkter

2.1 Akkrediteringsinstitutionens opbygning og formål, herunder institutionens uafhængighed

Uddannelsesinstitutionernes synspunkter

Mange hørings svar understreger behovet for, at akkrediteringsinstitutionen gøres reelt uafhængig af Videnskabsministeriet (RK, KU, SDU, RUC, AAU, HHK, HHÅ, DPU og CVU-RK).

Flere hørings svar påpeger, at Akkrediteringsinstitutionens konstruktion med to sekretariater og et råd giver en uklar ansvars- og rollefordeling (RK, KU, SDU, DTU, HHK, DPU).

RK og KU peger på, at der kan oprettes et "rent" VTU-akkrediteringsråd eller et akkrediteringsråd for forskningsbaserede uddannelser på Videnskabsministeriets og Kulturministeriets område. Et råd med stor forskningserfaring og kendskab til universitetsuddannelser vil give akkrediteringsordningen troværdighed på universitetsområdet. Kulturministeriets Rektorer (KUR) stiller også spørgsmål ved, om det er hensigtsmæssigt at oprette ét råd for alle videregående uddannelser.

CVU-RK og MVU-rådet finder, at der er behov for en nærmere faglig og samfundsøkonomisk begrundelse for opsplitningen af akkrediteringsopgaven på akkrediteringsinstitutionen og EVA.

RK skriver i deres hørings svar, at: *"Det er meget væsentlig for akkrediteringens værdi, at institutionen formelt og reelt er uafhængig."* Endvidere: *"Der bør være krav om selvstændig ledelse, der ansættes af og refererer til Akkrediteringsrådet. Institutionen bør have egne vedtægter, budget og adresse for at sikre reel uafhængighed af ministeriet".*

HHK finder, at det slet ikke er nødvendigt at oprette en dansk akkrediteringsinstitution, idet akkrediteringsopgaven kan gennemføres af internationalt anerkendte akkrediteringsorganisationer.

Andre høringsparters synspunkter

Som det gælder for universiteternes høringssvar understreger mange høringssvar behovet for, at akkrediteringsinstitutionen gøres reelt uafhængig af Videnskabsministeriet (AC, EVA, DI, DM, HTSI og DSF).

DHS mener, at den nuværende bestemmelse om, at Akkrediteringsrådet kan afvise et universitets anmodning om akkreditering (§3, stk. 2 og 3), er betænkelig. Hvis bestemmelsen fastholdes, bør den præciseres.

EVA finder, at der er behov for en nærmere faglig og samfundsøkonomisk begrundelse for opsplitningen af akkrediteringsopgaven på akkrediteringsinstitutionen og EVA. FTF, Finansrådet og LO mener ikke, at der bør oprettes en parallelorganisation til EVA.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

2.2 Rådets sammensætning

Uddannelsesinstitutionernes synspunkter

Flere høringssvar peger på behovet for, at rådet sammensættes, så særlige kompetencer og interessentrepræsentation er tilstede. Således peges der på behovet for *forskningserfaring og indsigt i universitetsuddannelser* (RK og universiteterne) og *Viden om arbejdsmarkedsforhold for dimittender* (RUC, CVU-RK, Erhvervsakademirådet, MVU-rådet, Gymnasieskolernes Rektorforening, Foreningen af Frie Samvirkende MVU-institutioner, Foreningen af skoleledere og KUR).

Side 3/6

Andre høringsparters synspunkter

Flere høringssvar peger på behovet for, at rådet sammensættes, så særlige kompetencer og interessentrepræsentation er tilstede: *Arbejdsmarkedets behov og uddannelsesrelevans* (DI, DHS, AC, DM og Forbundet Kommunikation og Sprog) og *viden om arbejdsmarkedsforhold for dimittender* (AC, KL, LO) .

Hvad angår interessentrepræsentation mener DI og DHS, at to pladser skal øremærkes til aftagerrepræsentanter. IDA finder, at AC bør være repræsenteret i rådet. De studerendes Fællesorganisation (DSF) og Sygeplejestuderendes Landsammenslutning lægger vægt på, at rådet får tre studentermedlemmer – én fra hver af de tre ministerområder.

DI og Erhvervsorganisationen HTSI foreslår, at ministeren skal udpege et antal af rådets medlemmer i samarbejde med eller efter indstilling fra erhvervslivets organisationer. Heroverfor finder LO og Erhvervsakademirådet, at der bør anvendes en indstillingsprocedure, som minder om den måde, forskningsrådene sammensættes på. EVA foreslår, at VTU anmoder ENQA om at udpege det medlem af rådet, som skal have international erfaring med akkrediteringsmetode.

2.3 Frihedsgrader

Uddannelsesinstitutionernes synspunkter

Flere høringsvar kritiserer bestemmelsen om, at videnskabsministeren i særlige tilfælde kan træffe afgørelse om, at en uddannelse ikke skal godkendes ("kattelemmen" i § 6, stk. 3). Det hævdes at skabe et uklart retsgrundlag og uklarhed om, hvem der har den reelle kompetence til at godkende uddannelser (RK og KU, AU, SDU, HHK, RUC og DPU).

RK og flere universiteter (KU, AU, SDU, RUC, DPU) foreslår, at "kattelemmen" afskaffes. HHK påpeger, at når godkendelseskompetencen ikke reelt overflyttes til rådet, bør den entydigt placeres hos videnskabsministeren, sådan som det er tilfældet for uddannelser under undervisningsministeren.

Foreningen af Frie Samvirkende MVU-institutioner foreslår, at undervisningsministerens og kulturministerens godkendelseskompetence også overflyttes til Akkrediteringsrådet. Modsat mener CVU-RK, at godkendelseskompetencen bør fastholdes hos ministrene på alle tre uddannelsesområder.

RK og flere universiteter påpeger, at det er svært at se, at akkrediteringsloven giver universiteterne større frihed end i dag, idet de tilføres nye forpligtelse uden at eksisterende fjernes.

RK anfører: *"Indførelsen af en akkrediteringsinstitution bør betyde, at andre regler kan reduceres tilsvarende. Det er fx ikke hensigtsmæssigt, at ministeren fortsat skal fastsætte adgangskrav og godkende aftaler med udenlandske universiteter."*

Andre høringsparter synspunkter

DM og IDA foreslår, at ministerens kattelem afskaffes. En række organisationer (DHS, HTSI, Landbrugsrådet) og censorformandskaber fremhæver, at bestemmelsen som minimum bør præciseres, så det fremgår klart, i hvilke tilfælde bestemmelsen kan anvendes.

DI og DHS foreslår, at undervisningsministerens og kulturministerens godkendelseskompetence også overflyttes til Akkrediteringsrådet. Heroverfor mener FTF, at akkreditering ikke kan erstatte lovgivning og bekendtgørelsernes opstilling af mål og krav til uddannelsernes relevans, niveau, slutkompetencer, varighed m.m.

2.4 Valg af akkrediteringsaktør

Uddannelsesinstitutionernes synspunkter

Flere høringsvar (AAU, DTU og HHÅ) finder det positivt, at der kan anvendes udenlandske aktører, og at akkrediteringsrapporter udarbejdet af internationale akkrediteringsorganisationer kan lægges til grund for rådets akkrediteringer. DTU foreslår, at en uddannelse skal kunne blive akkrediteret efter en internationalt anerkendt akkrediteringsstandard, hvis denne er relevant for den pågældende uddannelse.

HHK og RUC påpeger, at hvis Akkrediteringsrådet vælger at anvende en anden anerkendt aktør til at gennemføre akkrediteringsprocessen, skal denne have ansvaret for hele processen, dvs. både nedsætte panel og udarbejde akkrediteringsgrundlaget.

Nogle universiteter (KU, RUC, DPU og IT-U) mener, at universiteterne selv bør bestemme, hvilken akkrediteringsaktør der skal gennemføre akkrediteringsprocessen.

Andre høringsparters synspunkter

AC og IDA finder det positivt, at der kan anvendes udenlandske aktører, og at akkrediteringsrapporter udarbejdet af internationale akkrediteringsorganisationer kan lægges til grund for rådets akkrediteringer.

EVA påpeger, at hvis Akkrediteringsrådet vælger at anvende en anden anerkendt aktør til at gennemføre akkrediteringsprocessen, skal denne have ansvaret for hele processen, dvs. både nedsætte panel og udarbejde akkrediteringsgrundlaget.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

2.5 Kriterier for relevans

Uddannelsesinstitutionerne synspunkter

RUC, DTU, KU nævner, at relevanskriterier ikke normalt internationalt indgår i en uddannelsesakkreditering, og AU foreslår, at relevans udgår som kriterium. Enkelte universiteter nævner, at relevanskriterier medfører risiko for kortsigtet uddannelsesplanlægning (RUC, AAU). KU mener, at relevanskriterier er udtryk for en politisk vurdering og derfor ikke bør placeres i et uafhængigt organ. HHK peger på, at universiteterne er de bedst egnede til at vurdere kvalitetsdimensionen, men måske mindre egnede til alene at vurdere samfundsmæssig relevans.

Side 5/6

Andre høringsparters synspunkter

DHS, DI, AC og DM finder generelt, at relevans er underprioriteret i lovforslaget. Generelt vil organisationerne meget gerne høres og inddrages i udarbejdelsen af relevanskriterierne. DM påpeger, at etableringen af en uddannelse ikke alene skal tage udgangspunkt i, hvilke behov arbejdsmarkedet har, men hvilke behov samfundet som helhed har.

DI finder ikke, at vurderingen af nye uddannelsers relevans skal foretages af undervisningsministeren og kulturministeren på deres respektive uddannelsesområder.

2.6 Private og udenlandske udbydere

Uddannelsesinstitutionernes synspunkter

RK og KU finder det betænkeligt, at udenlandske universiteter og private udbydere kan få deres uddannelsesudbud akkrediteret efter de samme akkrediteringsstandarder som danske institutioner uden at skulle følge de danske uddannelsesregler.

Andre høringsparters synspunkter

SIMI og AVT hilser det velkommen, at der i lovforslaget åbnes mulighed for, at også private institutioners uddannelser kan akkrediteres.

2.7 Øvrige bemærkninger

Uddannelsesinstitutionerne synspunkter

Ved godkendelse af nye uddannelser mener AU, at akkrediteringsperioden bør forlænges til studietiden plus tre år. KU og DPU påpeger, at akkrediteringsperioden for nye masteruddannelser bør forlænges.

RK og nogle af universiteterne (KU, HHK og DTU) mener, at den nuværende bestemmelse om, at Akkrediteringsrådet kan afvise et universitets anmodning om akkreditering (§3, stk. 2 og 3), er betænkelig. Hvis bestemmelsen fastholdes, bør den præciseres.

AAU, DPU, IT-U og CVU-RK foreslår, at universiteterne skal have mulighed for at klage over Akkrediteringsrådets afgørelser i faglige spørgsmål.

RK og flere universiteter (AU, SDU, AAU, DTU, HHÅ, DPU, IT-U) samt KUR understreger, at ressourceanvendelsen og sagsbehandlingstiden som minimum ikke må forøges ved indførelse af akkreditering.

Andre høringsparters synspunkter

Har ikke haft væsentlige kommentarer til ovenstående.

3. Kommentarer til forslag til ændring af universitetsloven (alle høringsparters)

Af § 3, stk. 2, fremgår det, at ministeren skal fastlægge en plan for, hvordan allerede optagne studerende kan færdiggøre deres uddannelse i tilfælde af, at den uddannelse, de er optaget på, ikke bliver godkendt, eller at godkendelsen bliver trukket tilbage. RK, KU og AU foreslår, at planen udarbejdes i samarbejde med de relevante institutioner, eller at bestemmelsen udgår.

HHK foreslår, at universitetsloven åbner op for, at danske universiteter kan udbyde danske uddannelser i udlandet efter danske uddannelsesregler.